

OBRAZEC učnega načrta za predmet na dr. študiju – 3. stopnja

1.

Ime predmeta: **Primerjalna metodologija raziskovanja v socialnem delu in socialni politiki**

Nosilka:

Prof. dr. Shulamit Ramon

Izvajalci:

prof. dr. Darja Zaviršek, prof. dr. Shulamit Ramon,
prof. dr. Tom Schmid, doc. dr. Claudia Schneider,
izr.prof. dr. Vito Flaker, prof. dr. Aila-Leena Matthies.

Št. ur: 250 Predavanj: 30 Seminarskih vaj (seminarjev): 15 Lab. Vaje: 0
Drugo: 205

Število KT:10

2.

Pogoji za vključitev:

Pogoj za vključitev v delo je vpis v letnik študija, pogoj za pridobitev 10 KT je aktivno sodelovanje na predavanjih in seminarjih, izčrpano poznавanje predpisane literature s področja metodologije, predstavitev metodološkega dela doktorske disertacije ter seminarska naloga iz izbranega področja.

3.

Izobraževalni cilji in predvideni študijski rezultati:

(Predmetnospecifične kompetence)

Predmet *Primerjalna metodologija raziskovanja v socialnem delu in socialni politiki* se ukvarja s temeljnimi metodologijami na področju socialnih znanosti, s poudarkom na primerjalnih metodah. Predmet je oblikovan na osnovi predhodno pridobljenega znanja študentov in študentk s poudarkom na socialnem delu in socialni politiki. Glavni cilj predmeta je zagotoviti študentom in študentkam popoln pregled metodoloških perspektiv in orodij, ki so jedrne za raziskovanje v socialnem delu in socialni politiki.

Na predavanjih študenti in študentke nadgradijo pridobljeno znanje ter poglobijo znanje ključnih konceptov, raziskovalnih paradigem in sposobnosti primerjalne perspektive in analize. Študenti in študentke se naučijo reflektirane obravnave in uporabe kritičnih perspektiv, tako pri obravnavi in analizi znanstvenih tekstov kot tudi pri vodenju lastnega raziskovalnega dela. Tekom svojega znanstveno-raziskovalnega dela s področja socialnega dela in/ali socialne politike bodo študenti in študentke prejeli znanja in spodbude za samostojno uporabo različnih raziskovalnih metod. Metodološka znanja jim bodo pomagala, da avtentično pristopijo k reševanju etičnih dilem, s katerimi se srečujejo na področju socialnega dela in socialne politike.

Znanje in razumevanje:

Pri predmetu *Primerjalna metodologija raziskovanja v socialnem delu in socialni politiki* študenti in študentke pridobijo sposobnost za samostojno znanstveno raziskovalno delo. Pridobijo znanje o

razreševanju zahtevnih in kompleksnih znanstveno-raziskovalnih vprašanj in se usposobijo za izvajanje originalnih znanstvenih raziskav.

Uporaba:

Studenti in študentke pridobijo sposobnost za kreativno ter samostojno obravnavo znanstveno-raziskovalnega problema, kritično presojo raziskovalnih rezultatov, samostojno uporabo raziskovalnih metod in prenosa novih znanstvenih pristopov in znanja v prakso. Končni cilj predmeta je zagotovo usposobiti študente in študentke da oblikujejo, razvijajo in uspešno dokončajo metodološko raziskovalni del zastavljene raziskave, ki je del doktorske disertacije.

Refleksija:

Predmet *Primerjalna metodologija raziskovanja v socialnem delu in socialni politiki* usposobi doktoranda in doktorandko za kreativno in samostojno znanstveno raziskovalno delo in reševanje znanstvenih problemov.

Prenosljive spremnosti – niso vezane le na en predmet

Spremnosti pridobljene pri tem predmetu bodo uporabne pri opravljanju raziskovalnega dela v različnih kontekstih. Študent uporablja domače in tujе vire in se usposobi za predstavljanje in diseminiranje svojih znanstvenih rezultatov tako domači kot tudi javnosti.

4.

Vsebina predmeta:

1. Raziskovalna filozofija in vrednote pri znanstvenem raziskovanju v socialnem delu in socialni politiki:

- Subjekti (stakeholders) v raziskovalnem procesu;
- Etična vprašanja v znanstveno-raziskovalnem delu;
- Disciplinarni in interdisciplinarni diskurzi;
- Prevladujoče raziskovalne paradigme in njihov vpliv na konstrukcijo vednosti;
- Zgodovina metodoloških teorij in njihov razvoj;
- Pregled kritičnih teorij.

2. Okvir raziskovalnega dela, metode in perspektive:

- Primerjalne perspektive;
- Kritične perspektive pri raziskovanju v socialnem delu in socialni politiki;
- Zgodovinska perspektiva pri raziskovanju v socialnem delu;
- Postavljanje hipotez, testiranje in razvijanje teorij
- Akcijsko in paticipativno raziskovanje;
- Študije primera;
- Ekperimentalno oblikovanje raziskovalnega okvira;
- Fenomenološke raziskave;
- Etnografske raziskave;
- Utemeljena teorija (*Grounded theory*);
- Teorije spomina;
- Realistična evalvacija;
- Verodostojnost raziskovalnega okvira.

3. Raziskovalne metode in specifična raziskovalna orodja:

- Splošni okvir: kvantitativne, kvalitativne, mešane/kombinirane metode;
- vprašalniki;
- ankete;

<ul style="list-style-type: none"> - intervjuji (problemško naravnani; strukturirani in polstrukturirani intervjuji); - biografske metode (narativna, življenska zgodovina); - dnevnik dogajanj in opazovanj; - fokusne skupine; - uporaba dokumentarnega gradiva. <p>4. Vključevanje znanj in teorij v raziskovalni proces:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Glavne faze v raziskovalnem procesu; - Zastavitev raziskovalnih vprašanj; - Pregled literature; - Oblikovanje konceptualnega okvirja/oblikovanje hipotez; - Oblikovanje raziskovalnega okvirja; - Zagotovitev pogojev za etičnost raziskovalnega procesa; - Zbiranje podatkov; - Analiza podatkov (s kvalitativnimi, kvantitativnimi in kombiniranimi metodami); - Pisanje doktorske disertacije; - Predstavitev rezultatov raziskave in njena diseminacija.
<p>5. Temeljni študijski viri:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Chamberlayne, P. Rustin, M. Wengraft, T. (ed)(2002) <i>Biography and Social Exclusion in Europe: Experience and Life Journeys</i>, The Policy Press, Bristol. 2. Chramaz, K. (2006) <i>Constructing Grounded Theory: A practical Guide Through Qualitative Analysis</i>, Sage. 3. Cresswell, J.W. (2003) <i>Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches</i>, 2nd edition, Sage Publications, London. 4. Everitt, A. Hardiker, P. (1996) <i>Evaluation for Good Practice</i>, BASW Macmillan, Basingstoke. 5. Held, D. (1980) <i>Critical Theory: From Horkheimer to Habermans</i>, University of California Press 6. Kaplan, D. (2004) <i>The Sage handbook of Quantitative Methodology for Social Sciences</i>, Sage 7. Kohler Riessman, C. (ed) (1994) <i>Qualitative Studies in Social Work Research</i>, Sage Publications, London 8. Ramon, S. (ed) (2003) <i>Users Researching Health and Social Care: An Empowering Agenda?</i> Venture Press, Birmingham 9. Schmid, T, Flaker, V. (eds.). <i>Von der Idee zur Forschungsarbeit : Forschen in Sozialarbeit un Sozialwissenschaft</i>, (Böhlau Studienbücher BSB). Wien: Böhlau Verlag, 2006. 10. Seale, C, Gobo, G., Gubrium, J.F., Silverman, D. (ed) (2007) <i>Qualitative Research Practice</i>, Sage, London 11. Winter, R., Munn-Giddings, C. (2001) <i>A Handbook for Action Research in Health and Social Care</i>, Routledge, London. 12. Fraser, S., Lewis, V., Ding, S., Kellett, M., Robinson, C. (eds.) (2004), <i>Doing Research with Children and Young People</i>. Sage, The Open University, London, Thousand Oaks, New Delhi. 13. Reinarz, S. (1992), <i>Feminist Methods in Social Research</i>. Oxford University Press. New York, Oxford. 14. Bulmer, M, Solomon, J. (eds.) (2004), <i>Researching race and racism</i>. Routledge, London and New York. 15. Nagy Hesse-Biber, Yaiser, M. L. (2004), <i>Feminist Perspectives on Social Research</i>. Oxford University Press, New York, Oxford. 16. Fife, W. (2005), <i>Doing Fieldwork. Ethnographic Methods for research in Developing Countries and Beyond</i>. Palgrave, Macmillan, New York, Hounds mills, Basingstoke,

Hampshire.

17. Bohnsack, K. and Marotzky, W. and Meuser, M. (eds.) (2003), *Hauptbegriffe qualitativer Sozialforschung*, Opladen.
18. Lueger, M. (2000), *Grundlagen qualitativer Sozialforschung*. Wien.

6.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarji, delavnice, vodeni individualni študij, predstavitev in nastopi študentov in študentk. Študenti in študentke bodo v času individualnega znanstveno-raziskovalnega dela imeli redne konzultacije in podporo mentorjev in mentoric doma in v tujini. Ker gre za mednarodni študij, bo del predavanj in konzultacij potekal tudi preko videokonferenc in interne spletne strani.

7.

Preverjanja znanja - obveznosti študenta:

(npr. ustni in/ali pisni izpit, seminar, projekt)

Študent in študentka morata v sklopu predmeta *Primerjalna metodologija raziskovanja v socialnem delu in socialni politiki* predstaviti dokončan metodološki del doktorske disertacije ter napisati seminarsko nalogu iz izbranega področja, ki je vezan na temo doktorske naloge. Poleg tega se pri ocenjevanju upošteva sprotno raziskovalno delo študenta/študentke ter izčrpno poznавanje literature s poudarkom na izbranem raziskovalnem vprašanju. Po potrebi se študentu in študentki ponudi možnost ustnega preverjanja znanja v obliki izpita. Upošteva se naslednja ocenjevalna lestvica:

10 – odlično: izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami

9 – prav dobro: nadpovprečno znanje, vendar z nekaj napakami

8 – prav dobro: solidni rezultati

7 – dobro: dobro znanje, vendar z večjimi napakami

6 – zadostno: znanje ustreza minimalnim merilom

1 do 5 – nezadostno: znanje ne ustreza minimalnim merilom.

Študenti in študentke bodo po opravljenih obveznostih pri predmetu *Primerjalna metodologija raziskovanja v socialnem delu in socialni politiki* pridobili 10 KT. V primeru objave ali javne predstavitev znanstvenega prispevka s področja primerjalne metodologije se študentu ali študentki prizna največ 5 KT.

8.

Reference izvajalcev predmeta:

(3-5 referenc, relevantnih za predmet)

Prof. Dr. Shulamit Ramon

- 1) Ramon, Shulamit./Castillo, H., Morant, N. (2001): Experiencing Personality Disorder: A Participative Research, International Journal of Social Psychiatry, 47, 4, 1-15.
- 2) Ramon, Shulamit. (ed.) (2003): *Users Researching Health and Social Care: An Empowering Agenda?* Venture Press, Birmingham.
- 3) Ramon, Shulamit. (2006): Users as research partners. In: Sapouna, L., Hermann, P. (ed) *Knowledge in Mental Health: Reclaiming the Social*, Nova Publishing, 39-57.

Prof. Dr. Darja Zaviršek

- 1) Zaviršek, Darja (2002): Guest editorial: the ethnography of memory in social welfare and social work practice. *International Journal of Social Welfare.* 2002, št. 4, let. 11, str. 266-269.
- 2) Zaviršek, Darja (2000): MA Students' Reader: Social science methodologies from a feminist perspective: Volume 1, 2, Budapest, Central European University, Program on gender & culture, 1998, 1999, 2000.
- 3) Zaviršek, Darja (2006): Ethnographic research as the source of critical knowledge in social work and other caring professions. V: FLAKER, Vito (ur.), SCHMID, Tom (ur.). *Von der Idee zur Forschungsarbeit : Forschen in Sozialarbeit un Sozialwissenschaft,* (Böhlau Studienbücher BSB). Wien: Böhlau Verlag, Herbst 2006, pp. 125-144.
- 4) Zaviršek Darja (2006), Repping, Theo, Romanenkova, Lyudomyla, Zorn, Jelka: *Forschung und Projektarbeit = Research and project work,* (European inclusion studies, Bd. 8). Berlin: Frank & Timme, 2006.

Prof. Dr. Tom Schmid

- 1) Schmid, Tom (2007): Qualität und ihre Bestimbarkeit. In: *EntwicklungsparnerInnenschaft Donau – Quality in Inclusion* (Hg.): *Sozialer Sektor im Wandel. Zur Qualitätsdebatte und Beauftragung von Sozialer Arbeit.* Linz. S. 43 – 54.
- 2) Anastasiadis, Maria / Schmid, Tom (2007): Analysis of the overall conditions and the quality management in the Third Sector in Austria. In: Zavod Hrastovec-Trate / Univerza v Ljubljani fakulteta sozialno delo (Eds.): *International Conference Mental Health – a Public and private matter.* Hrastovec and Ljubljana.
- 3) Schmid, Tom (2006): Prinzipien wissenschaftlichen Arbeitens. In: Flaker, Vito/Schmid, Tom (Hrg.) (2006): *Von der Idee zur Forschungsarbeit. Forschen in Sozialarbeit und Sozialwissenschaft.* Wien. S. 37 – 54.
- 4) Schmid, Tom (2006): Triangulation, Nutzwertanalyse und andere Methoden. In: Flaker, Vito/Schmid, Tom (Hrg.) (2006): *Von der Idee zur Forschungsarbeit. Forschen in Sozialarbeit und Sozialwissenschaft.* Wien. S. 435 – 452.

Prof. Dr. Aila-Leena Matthies

- 1) Hackett, Simon & Matthies, A-L. (2005), Towards research-oriented social work education in Europe. (Guest Editors) Editorial of the Special Issue. *EUROPEAN JOURNAL OF SOCIAL WORK.* VOL 8. NO. 3. 245 - 246
- 2) Hackett, Simon & Matthies, A-L. (2005) Between science, practice and politics: practice research as a defining approach of social work research. *EUROPEAN JOURNAL OF SOCIAL WORK.* VOL 8. NO. 3. 273 – 278.
- 3) Matthies, Aila-Leena. (2006), Report of the “state of knowledge” –project on research of third sector in the area of welfare services in Nordic countries. In Matthies, A-L (Ed.) *Nordic Civic*

Society Organisations and the Future of Welfare Services. A model for Europe.
Välfärdsforskningsprgrammet. Nordic Council of Ministers. TemaNord 2006:517. pp. 13 – 156.

- 4) Matthies, A-L., Turunen, P., Albers, S., Boeck, Th., Närhi, K. (2000) Eco-social Approach against Social Exclusion in European Cities. A New Comparative Research Project in Progress. European Journal of Social Work. Oxford. Vol. 3 Issue 1. P.43 –52.

Assist. Prof. Dr. Claudia Schneider

- 1) Schneider, Claudia (forthcoming 2009): Structure and Agency in Immigration Research. In: Ramon, Shulamit and Zavirsek, Darja eds.: Critical issues in comparative social policy and social work research. Faculty of Social Work, Ljubljana.
- 2) Schneider, Claudia. (2006): ‘Skills and aspirations of migrant workers in East Anglia’, Ad Lib (spring issue).
- 3) Schneider, Claudia. (2005): A profile of migrant workers in Breckland/ Norfolk, East of England Observatory (www.eastofenglandobservatory.org.uk). Report for the Keystone Development Trust.

Associate Prof. Dr. Vito Flaker

- 1) Flaker, Vito and Schmid, Tom (Hrg.) (2006): Von der Idee zur Forschungsarbeit. Forschen in Sozialarbeit und Sozialwissenschaft. Wien.
- 2) Flaker, Vito (2006): Social work as a science of doing : in the praise of a minor profession. V: Flaker, V. (ur.), Schmid, T. (ur.). Von der Idee zur Forschungsarbeit : Forschen in Sozialarbeit un Sozialwissenschaft, (Böhlau Studienbücher BSB). Wien: Böhlau Verlag, Herbst 2006, str. 55-78.
- 3) Flaker, Vito (2003/2004): Examining the basic and necessary skills and procedures in social work practice. In: Journal of social work, Theory and practice, N. 7.
- 4) Flaker, Vito (1996): Teams as means of interdisciplinary collaboration: developing community mental health in Slovenia. In: Berkowitz, N. (eds.) Humanistic approaches to health care: Venture press, Birmingham, 133-146.
- 5) Flaker, Vito (2002): Temeljne metode in nujne spremnosti socialnega dela, v: Lokalno - globalno - socialno / 1. kongres socialnega dela [Slovenije, Portorož, 17.-19. oktober 2002. Visoka šola za socialno delo, Ljubljana.